

Inhoud

Voorwoord	7
Marien Dorleijn (Moss)	11
Bertolf Lentink	23
Ralph Mulder (Alamo Race Track)	33
Jelle Paulusma	43
Janne Schra (Schradinova)	57
Simon Akkermans (C-Mon & Kypski)	69
Tim Knol	83
Jacob de Greeuw (Johan)	95
Koen-Willem Toering (Woost)	107
Anne Soldaat	119
Odilo Girod (Chop Wood/Coparck)	133
Marike Jager	143
Tjeerd Bomhof (Dazzled Kid/Voicst)	157
Djurre de Haan (Awkward I)	171
Carol van Dyk (Bettie Serveert)	181
Torre Florim (De Staat)	201
Otto Wichers (Lucky Fonz III)	215
Over Onder Invloed	228
Dankwoord	229
Discografieën	231

Voorwoord

ER bestaat een foto waarop de schrijver Charles Bukowski zijn typemachine zoent. Het hoofd van Bukowski is rauw en doorleefd, zoals zijn hoofd op elke foto rauw en doorleefd is, maar hij oogt intens gelukkig. Bukowski hield meer van zijn typemachine dan van de mensheid. Eigenlijk was schrijven het enige dat hij nodig had. En vrouwen dan. En drank, vele liters drank, dag na dag. Vandaar dat niet alleen zijn typemachine een museumstuk is geworden na zijn dood in 1994, maar ook het glas wijn dat ernaast stond. Ja, Bukowski was vaak onder invloed. Maar vooral was Bukowski onder invloed van een innerlijke drang om te schrijven. Die was aangeboren. Over zijn debuut *Post Office* deed hij een maand. In de jaren die volgden schreef Bukowski zoveel verhalen, romans en gedichten dat de volledige Chinese muur ermee kan worden behangen. Hij had geen andere keuze. Het leven bestond uit schrijven, drinken, neuken en nog meer schrijven. Dat hij nog 73 is geworden, mag een prestatie van formaat heten.

Op de grafsteen van Bukowski staat: ‘don’t try’, een simpele maar rake aanbeveling. Het slaat op de motivatie om te schrijven, iets waar Bukowski zich in zijn leven regelmatig tegenaan heeft bemoeid. In het gedicht ‘So you want to be a writer?’ schrijft hij: ‘If it doesn’t come bursting out of you/ in spite of everything/ don’t do it/ Unless it comes unasked out of your heart and your mind and your mouth/ and your gut/ don’t do it/ If you have to sit for hours/ staring at your computer screen/ or hunched over your/ typewriter/ don’t do it.’ En als je het dan tóch doet, dan heeft Bukowski in het gedicht ‘Roll The Dice’ nog een extra advies: ‘go all the way/ this could mean losing girlfriends/ wives, relatives, jobs and/ maybe your mind.’ Bukowski was op z’n zachtst gezegd een alles-of-niets-type.

De stap van de schrijver naar de Nederlandse muzikanten in dit *Onder Invloed*-boek is niet groot. Lees de interviews en als gemene deler komt bezetenheid bovendrijven. De dames en heren hadden simpelweg geen keuze. Er moest muziek worden gemaakt, anders lag een diep ongelukkig leven op de loer. Janne Schra beschrijft de periode voordat ze met Room Eleven begon: 'Ik was vaak thuis. Als ik langs de Mariaplaats liep, hoorde ik altijd muziek uit het gebouw van het conservatorium komen. Iedere keer zakte ik een stukje dieper in de grond omdat ik het zelf nooit gedurfd had.' Ze voelt zich 'elke keer verdwijnen' en concludeert: 'Ik moest iets met muziek doen, ondanks al mijn twijfels of ik wel iets kon.'

Zoals een klein jongetje intuïtief bepaalt of hij liever met lego worstelt, achter huisdieren aanrent of buiten speelt, zo belanden de muzikanten in dit boek als vanzelf bij hun instrumenten. In de jaren die volgen wordt de wereld klein en overzichtelijk. Bertolf: 'Voetballen en gitaar spelen, dat deed ik hele dagen.' Anne Soldaat: 'In Amsterdam zat ik veel op mijn kamer van drie bij vier. Ik ging niet veel uit, zat alleen maar als een kluizenaar met die gitaar te spelen.' Jacob de Greeuw (ex-Johan) kocht bootlegs 'van de raarste dingen', zoals The Sound. Het bleef niet bij luisteren: 'Die plaat kon ik niet veel later ook helemaal zelf spelen.' Vele kilometers zingen en spelen later komen de muzikanten uit dit boek terecht op de plek waar ze iets moois en waardevols maken, of het nou in een band is of solo. Op dat moment is er al helemaal geen weg meer terug. Carol van Dyk (Bettie Serveert): 'Muziek is het leukste wat bestaat. Dat zal nooit veranderen.' Tjeerd Bomhof (Voicst, Dazzled Kid): 'Ik sta er dan mee op en ga er mee naar bed. Letterlijk. 's Ochtends zie ik een plaatje voor me en vervolgens ben ik de hele dag bezig dat plaatje te bereiken.'

Maar om de beroemde filosoof Chris Martin aan te halen: 'Nobody said it was easy.' In de interviews van dit boek wordt ook de keerzijde van de bezetenheid besproken. Dromen die uit elkaar spatten, bands en relaties die ten einde komen, albums die anders blijken te zijn dan men in gedachten had, en veel, héél veel innerlijke worstelingen. Jelle Paulusma (ex-Daryll-Ann) vertelt bijvoorbeeld: 'Ik zocht de eenzaamheid waar ik behoefte aan had. Het was geen goede periode in mijn leven. Het schrijven en opnemen was heel intens. Problemen in de liefde, ik had geen geld

en kon amper de huur betalen. Het enige wat ik had, waren mijn instrumenten, de studio en de ideeën voor liedjes. Ik raakte bijna de weg kwijt. 's Nachts de deur uit met een voicerecorder, thuis zo veel mogelijk snel opnemen.' Maar wat er ook gebeurt, Paulusma en de andere artiesten in dit boek zullen muziek blijven maken. Altijd. Ik vroeg Noel Gallagher onlangs in een interview of hij na de break-up van Oasis overwogen had te stoppen. Hij keek me aan alsof ik zojuist al mijn verstand had verloren. 'Quitting? Man. You can't quit music.'

In *Onder Invloed* is gedocumenteerd hoe bijzondere muziek wordt geboren. Nederlanders zijn vaak schamper over de eigen muziekscène, maar de afgelopen jaren buitelen sterke platen, originele artiesten en indrukwekkende liedjes over elkaar heen. Matthijs van der Ven (Bukowski had hem gemogen, die jongen blijft maar filmen en schrijven alsof slapen een doodzonde is) heeft dit terecht opgepikt en vertaald in korte levensverhalen die aanstekelijk werken. Niet in de laatste plaats door de vele muzikale invloeden die worden genoemd. Djurre de Haan (*Awkward I*, Alamo Race Track) zegt daar terecht over: 'Je maakt nooit iets vanuit een vacuüm. Iedereen die beweert niet te worden beïnvloed door de dingen die hij hoort, liegt.'

Omdat Bukowski John Fante als grootste invloed noemde, ben ik *Ask The Dust* van deze schrijver gaan lezen. Een zegen. En als ik *Onder Invloed* lees, heb ik niet alleen zin om de muziek van de geïnterviewden te luisteren, maar ook van de bandjes en artiesten waar ze vurig over vertellen. *Onder Invloed* weet de lezer op precies de juiste wijze achter te laten. Precies. Onder invloed.

Norbert Pek, 2011

Marien Dorleijn

Moss

EEN kapotte bril. Die karakteristieke bril met dat dikke, donkere montuur, die standaard ergens halverwege de set van zijn hoofd af vliegt. Kapot. Een gat in het glas en een poot eraf. Dat is voor Marien Dorleijn de oogst van Lowlands 2010. Gelukkig zal het niet het enige zijn wat de Moss-zanger eraan over heeft gehouden. VPRO's 3VOOR12 kroont de band tot beste band van het festival en kopt: 'De triomf van Moss'.

Hij heeft een lange weg achter de rug, die hem via de Grote Prijs van Nederland, de Amsterdamse band Caesar en een prachtig maar minder succesvol debuutalbum heeft geleid tot dit punt in zijn leven. Het tweede album *Never Be Scared/Don't Be A Hero* eindigt in vele jaarlijsten van 2009, de singles komen op de radio, optredens worden geboekt in alle grote zalen en festivals staan in de rij. Eindelijk heeft hij succes met Moss. 'De erkenning die ik nu voel, is het mooiste wat je kunt krijgen als muzikant.'

Dorleijn groeit op in het Zeeland van de jaren tachtig, begin jaren negentig, met muzikale ouders. Zijn moeder zingt operette en opera op amateurniveau. 'Mijn vader wilde altijd basgitaar spelen, maar mocht dat niet van mijn opa. Inmiddels kan hij met vrijwel elk instrument uit de voeten. Hij speelt zelfs doedelzak. Hij is autodidact en heeft zichzelf alles aangeleerd, net als ik op gitaar. Mijn moeder heeft ooit gitaar gespeeld maar deed er al lang niets meer mee. Die gitaar stond daar maar. Tot ik hem oppakte en met een boekje uit de jaren zestig ben gaan leren spelen.'

Zijn ouders luisteren in die tijd onder meer naar The Beatles en The Carpenters. 'The Beatles was de eerste band waar ik echt iets bij voelde. Alsof je bloed sneller gaat stromen. Je wordt heel opgewonden door een bepaald liedje, hoe het klinkt of hoe het wordt gezongen. Kippenvel is

waar ik naar zoek in muziek.’

De Zeeuwse zanger is nog jong als hij erachter komt dat hij kan zingen, wat voor hem een geluk bij een ongeluk blijkt. ‘Op de openbare basisschool werd ik gepest door mijn lerares. Dat vond ik vreselijk. Ik raakte overspannen en wilde niet meer naar school. Gepest worden door de lerares, het gebeurt.’ Zijn boze ouders plaatsen Dorleijn en zijn zusje – die in dezelfde klas zit – over naar een christelijke basisschool, waar elke ochtend psalmen worden gezongen. ‘Dat vond ik zo fijn. Voor mij betekende dat een bevrijding. Niet zozeer die psalmen, maar wel het zingen zelf. Ik vond een uitlaatklep. Vanaf dat moment ben ik gaan zingen.’

Dorleijn heeft een geadopteerde oudere broer en een eveneens geadopteerde jongere zus. ‘In eerste instantie dachten mijn ouders dat ze geen kinderen konden krijgen. Toen ik werd geboren, waren ze al bezig met de adoptie van mijn zusje, die een halfjaar jonger is dan ik. Mijn broer speelt piano, mijn zusje klarinet.’ Waar zijn broer en zus meer kunnen met noten lezen, is Dorleijn zelf beter in het improviseren en liedjes uitzoeken op gehoor. ‘Ik begon op mijn dertiende gitaar te spelen en na een jaar was ik er aardig bedreven in. Dat ging vrij snel.’

‘Mijn broer draaide vooral zwarte muziek uit de jaren tachtig en negentig. Michael Jackson, Billy Ocean, Lionel Richie en Whitney Houston. Dat trok ik niet. Ik luisterde Blind Melon, Bad Religion en oude Green Day, echte punk.’ Vanuit de punk raakt Dorleijn steeds meer geïnteresseerd in echte liedjes. ‘Ik was onwijs fan van The Lemonheads.’ Dorleijn omschrijft zichzelf als een luie luisteraar. ‘Ik moet dingen zelf ontdekken. Als mensen me dingen aangeven, dan moet het me na één keer luisteren wel echt gepakt hebben.’

Heel even heeft Dorleijn gitaarles gehad van niemand minder dan Leo van de Ketterij, later gitarist bij de Haagse band Shocking Blue. ‘Daarvoor heb ik zes jaar trompet gespeeld. Wij moesten thuis een instrument kiezen omdat mijn ouders vonden dat het bij de opvoeding hoort. Ik koos voor trompet, hoewel ik achteraf graag piano had willen leren spelen.’ Zijn motivatie om gitaar te leren spelen komt voort uit een weddenschap met de gitarist van zijn toenmalige bandje. ‘Ik speelde trompet in die band en die gitarist was niet heel goed. Voor de grap zei ik tegen hem:

“Binnen een jaar speel ik alles wat jij kunt spelen”. Toen ben ik heel hard gaan oefenen en na een halfjaar kon ik het.’

De gitarist wordt de band uit gezet en Dorleijn vervangt hem. De coverband speelt repertoire in de stijl van ‘Wonderful Tonight’ van Eric Clapton en ‘Born To Be Wild’ van Steppenwolf. ‘In die tijd was de televisieserie *Tour Of Duty* waanzinnig. De titelsong was “Paint It Black” van The Rolling Stones. Dat zijn dingen die ik na ging spelen.’

Hij was, verrassend of niet, een enorme fan van Phil Collins. “In The Air Tonight” is zó goed. Er zitten veel trompetten in. Collins zelf speelde ook trompet, dat vond ik te gek. Toen ik de elektrische gitaar ontdekte, en met name de vervormingen die je daarmee kon krijgen, ging ik van Phil Collins naar AC/DC en vandaaruit naar Nirvana, Metallica en Guns N’ Roses, die in die tijd megapopulair waren.’ Dorleijn beseft dat er in Nederland ook interessante bands zijn. ‘Die zaten veel meer in de alternatieve onderlaag. Door de Nederlandse popmuziek ben ik weer naar Amerikaanse popmuziek gaan luisteren.’

‘Zolang ik met muziek bezig ben, heb ik eigen liedjes geschreven.’ Hij weet nog goed hoe enorm blij hij was met zijn eerste viersporenrecorder. ‘Losse sporen opnemen, dat was fantastisch. Ik heb altijd wel dingen gemaakt. Het begon met een microfoon en een cassettebandje, later werden dat sporenopnames en demo’s.’ Vanaf zijn dertiende worden het concrete dingen. ‘Gitaar erbij en zingen. Toen snapte ik het, het kwartje viel. Het waren meteen ook liedjes.’

Een van Dorleijns belangrijkste inspiratiebronnen is al jarenlang Vincent Villerius, drummer van Trouble In Paradise, de band waarin Dorleijn gitarist en zanger was. Ze speelden covers van Nederlandse bands als Claw Boys Claw en Fatal Flowers. Van Trouble In Paradise gaat Dorleijn naar Nimbus, wat later Moss zal worden. ‘Vincent is nog steeds een vriend maar woont in Nice en is één van de tien mensen wereldwijd die wielrenners op een bepaalde manier trainen. Hij kocht cd’s voor me, zonder te overleggen, waarvan hij vond dat ik ze moest hebben. Daar moest je verder geen vragen over stellen. Hij kwam aan met Daryll-Ann, Buffalo Tom, Fountains Of Wayne en nog veel meer. De hele indie-scene.’

Villerius voedt Dorleijn muzikaal op. De zanger geeft toe ook best

van mainstream te houden. ‘Nu luister ik echter voornamelijk dingen als Bon Iver, Bear In Heaven, Beach House en The National. Die muziek staat dichterbij The Beatles. Het is puur, niet glad geproduceerd. Het gaat over echte emoties.’

Als hij in 1999 De Grote Prijs van Nederland als singer-songwriter en de Beste Muzikantprijs wint, is hij net van Middelburg naar Amsterdam verhuisd. Een maand later belt iemand van de band Caesar op met de vraag of hij bij hen gitaar wil komen spelen. ‘Dat heb ik drie jaar gedaan. Ik was daarvoor ook echt liefhebber van hun muziek. Dit was voor mij de bevestiging dat ik liever in een band wilde spelen in plaats van solo. Het enige wat ik wil, is muziek maken, festivals aandoen en in het clubcircuit overall komen. Voor die tijd was het nog een hobby, nu werd het serieus.’

Dorleijn leert veel bij Caesar. ‘Roald van Oosten is een man van rare akkoorden die je niet zo snel in een boekje zult tegenkomen. Ik kende ze in ieder geval niet. Dat heeft invloed gehad. De *learning curve* gaat enorm omhoog. Ik wist in het begin bijvoorbeeld niets van monitoren; dat je op een podium staat en je eigen geluid moet regelen. Dat leer je bij zo’n band wel.’ Drie maanden nadat Dorleijn in de band komt, spelen ze al op een groot festival, Pinkpop. ‘Ik had een klotegeluid en heb niet lekker gespeeld. Dan besef je dat je dat moet leren. Nu is het een stuk makkelijker.’

Via Caesar gaat de deur naar platenlabel Excelsior Recordings open voor de altijd enigszins bescheiden Dorleijn. Dat Excelsior, destijds het label van onder andere Daryll-Ann, Caesar en Benjamin B, interesse toont, vindt Dorleijn bijzonder. ‘Het is een label waar ik echt fan van was. Ik leerde producer Frans Hagens kennen en ging wel eens bij hem langs in de studio om dingen op te nemen. Hij vond mijn liedjes leuk en wilde demo’s maken. Het begon te lopen. Daardoor kreeg ik in de gaten dat ik in de goede hoek zat.’ Na drie jaar bij Caesar te hebben gespeeld, vindt Dorleijn het tijd om met Moss door te gaan. Met zijn eigen liedjes.

De manier waarop hij liedjes schrijft, verandert constant. ‘Ik zit steeds in verschillende fases. Dat heeft te maken met naar welke muziek ik luister, maar ook met welke mensen ik ontmoet. Mensen die op een andere manier muziek maken, die meer vanuit beats werken of juist vanuit tek-

sten. Ik begin vaak met een beat, een drumloopje of de melodie.’ In een band kom je telkens in aanraking met nieuwe muziek, zo ook Dorleijn. ‘Je hoort waar de andere bandleden naar luisteren. Daardoor luister ik inmiddels veel naar Amerikaanse bands van nu, zoals Panda Bear, Band Of Horses en Grizzly Bear. Melodie is voor mij erg belangrijk. De tekst komt altijd als laatste.’

‘Ik zit in de melancholische hoek wat betreft muzieksmaak, maar ook met mijn eigen stem. Het is de muziek die ik fijn vind. Liedjes van Elliott Smith hebben mij altijd heel blij gemaakt, terwijl het vrij depressieve muziek is. Ik ken mensen die zijn muziek een hoop gezeur vinden, maar dat gaat voor mij niet op. Net als Panda Bear. Zij werken veel met samples, maar zingen daar toch weer heel mooi overheen, à la The Beach Boys.’

Caesar is niet de enige Nederlandse band die van invloed is op Dorleijn. Ook Bettie Serveert heeft sporen nagelaten. Dorleijn covert in een van zijn eerste bands, naast andere Nederlandse bands, ook Bettie Serveert. ‘Het nummer “Heaven” vind ik bijzonder. Dat liedje staat op de plaat *Dust Bunnies*, uit 1997, die mij destijds heel erg raakte. Elk liedje daarop is goed. “Heaven” is het laatste nummer. Het komt niet vaak voor dat ik een plaat helemaal luister, maar sommige moet je gewoon van begin tot eind horen. Dan is het blijkbaar een goed geheel. Bij *Dust Bunnies* had ik dat gevoel heel sterk. Het is misschien wel hun beste album.’

Toeval of niet, op het album *Pharmacy Of Love*, verschenen in 2010, covert Bettie Serveert zijn liedje ‘Previously Unreleased’. Het nummer, afkomstig van het debuutalbum van Moss, is omgedoopt tot ‘Mossie’. Het is best raar, bekend Dorleijn die het als een groot compliment ervaart. ‘Ik heb altijd opgekeken tegen de Betties en dat doe ik nog steeds. Toen ik van een vriend hoorde dat ze een nummer van me speelden, ben ik naar een show gegaan. Om hen mijn nummer te horen spelen, was echt te gek. Het voelt als een enorme eer.’

Dorleijn herinnert zich een avond, jaren terug, in het Amsterdamse café De Nieuwe Anita: ‘Ik speelde, terwijl Peter, Carol en Herman – bandleden van Bettie Serveert – ook aanwezig waren. Herman kwam achteraf naar me toe en zei: “Wat een mooie liedjes, van wie zijn die eigenlijk?”

Dat waren mijn eigen liedjes, dus dat was een bevestiging dat ik toch wel mooie liedjes kan schrijven.'

Hij erkent die bevestiging nodig te hebben. 'Ik kan best wel de kat uit de boom kijken. In de band juttten we elkaar telkens op en gaat het vrij organisch, maar in mijn eentje kan ik heel erg langzaam werken.' Hij heeft iemand nodig die zegt: 'Marien, volgende week moeten die twee liedjes af zijn.' Anders blijven de nummers maar liggen. 'Ik moet mezelf steeds weer een schop onder mijn reet geven.'

Dat die schop inderdaad broodnodig is, is af te leiden aan de lange aanloop naar het debuutalbum van Moss. Terwijl de band in 2004 al op Noorderslag speelt, ziet *The Long Way Back*, na een jarenlang creatieproces, pas in 2007 het licht. De titel verwijst niet alleen naar de lange weg tot de release, maar ook naar de jaren zestig, waar alle liedjes tot aan de nek toe in zijn gedoopt. Ambachtelijk, verzorgd en met de nadruk op het liedje en de melodie. Een enthousiast onthaal door verschillende critici kan echter geen breed publiek bewerkstelligen.

Dat gebeurt eindelijk wel met het tweede Moss-album. Ook bij dat album gaat het echter niet vanzelf. Na *The Long Way Back* gaat de band naar Engeland, waar ze vijf liedjes schrijven. Eenmaal terug in Nederland worden die liedjes opgenomen als demo's maar de band is niet overtuigd. 'Dit was het niet. Het was in de stijl van de eerste plaat, een soort verlengde ervan. Midlake-achtig. Heel saai, er gebeurde niets. Het was veel te veilig.'

Het enthousiasme waarnaar de band zoekt, zit niet in die vijf liedjes. Dan schrijven de bandleden gezamenlijk 'I Like The Chemistry' en zijn daar erg blij mee. Het liedje is uptempo en gedreven. 'We hebben het reverbknopje op mijn zangversterker ontdekt. Die heb ik al bijna mijn hele leven. Toch maar uitgeprobeerd. Die galm blijkt bij mijn stem te passen. Ik ben ter inspiratie gaan luisteren naar My Morning Jacket en Band Of Horses. Mijn stem is nu opeens een instrument. We vonden het geluid waarnaar we zochten. Er gebeurde iets en vanaf dat moment ging het heel makkelijk.'

Inspiratie komt de Amsterdammers daarna, terug in Engeland, in allerlei vormen tegemoet. Een optreden van Brian Jonestown Massacre had

de toon stevig gezet. Een gesprek met een man in een pub die zijn brood verdient met het verzekeren van satellieten gaf ze gedachtevoer; de energie en prikkelingen van de Londense straten bereikten hun brein en in de auto draaide Phoenix op weg naar elke studiosessie. Thuis in Amsterdam drukte de oude schuilkelder in het Vondelpark waarin ze oefenden zijn stempel op de opnamen. De band ontwikkelde de ideeën verder tot een intens, donker en gedreven geluid.

Dorleijn spreekt er, een halfjaar voor het verschijnen van het album, vol opwinding over: ‘We gebruiken een soort jarentachtigbenadering bij het opnemen van deze liedjes. Elk instrument wordt los opgenomen. Dat geeft een ander gevoel dan je gewend bent. Het dwingt ook iets af. We zijn heel bewust keuzes aan het maken en houden het gericht op een bepaald geluid. Dat is iets wat ons nu bezighoudt. Het werkt heel goed.’ Terwijl *The Long Way Back* eigenlijk een plaat is van de singer-songwriter Marien Dorleijn met band, krijgt dit album veel meer een bandgevoel. ‘Er zit ook geen enkele akoestische gitaar in dit album.’

Binnen een korte tijd schrijft de band de meeste liedjes van *Never Be Scared/Don't Be A Hero*, behalve ‘Never Be Scared’ en ‘Don't Be A Hero’. Hit ‘I Apologise (Dear Simon)’ bestond wel, maar was eigenlijk niet bestemd voor deze plaat. ‘Binnen de band was niet iedereen overtuigd van dat nummer. Er moest over gestemd worden. Ik wilde het er per se toch op. Gelukkig maar, achteraf.’ Het nummer wordt in 2010 uitgebracht als single, krijgt erg veel airplay op de nationale radio en groeit live uit tot een favoriet van het publiek, dat veelal het refrein luidkeels meezingt. De eerste keer dat Dorleijn ‘I Apologise’ speelt is op een minder euforisch moment, namelijk tijdens de begrafenis van zijn opa. ‘Ik was met de woorden aan het stoeien. Toen overleed mijn opa en was de tekst heel snel klaar.’ De woorden schieten hem te binnen. ‘Het gaat over een overleden persoon die terugkijkt op zijn leven en tegen zijn dierbaren zegt: “Alles gaat goed, treur niet. Het leven gaat verder.”’

Hoewel dit album zo goed aanslaat, en dit keer niet alleen bij de critici maar ook bij een groter publiek, voelt Dorleijn weinig voor een herhaling van stappen. ‘Ik schrijf nu heel anders dan hoe ik bij de eerste en tweede plaat heb geschreven. Ik werk vanuit ritmiek en schrijf bijna alles

op basgitaar. Dat werkt toch anders. Het wordt veel leger, waardoor we nog waanzinnig veel plek hebben voor nieuwe ideeën, of juist die ruimte zo kunnen houden. Die leegte vind ik heel mooi.’

Het is voor Dorleijn een behoorlijke opgave de controle over de liedjes deels uit handen te geven, ook al is het aan zijn eigen bandleden. ‘Ik wist altijd heel goed hoe een liedje moest worden en moest klinken. Dat laten gaan, heb ik erg moeilijk gevonden. Soms werd ik heel boos over wat voor kant de band een liedje op wilde laten gaan. Dat is een van de redenen waarom ik “Angry Young Man” heb geschreven. Die jongen ben ik. Ik kon soms zo onredelijk boos zijn, terwijl het “maar” om een liedje gaat. De wereld vergaat niet. Je visie verandert. Uiteindelijk heb ik ingezien dat het zo ook heel goed werkt.’

Het verschil tussen *The Long Way Back* en *Never Be Scared/Don’t Be A Hero* is gigantisch, realiseert Dorleijn zich. ‘We kwamen uit op dingen die veel verder zijn dan waar we moesten zijn. Eigenlijk had er nog een plaat tussen de eerste en de tweede moeten zitten, zo groot is die stap.’ Nu voelde Dorleijn die neiging weer. ‘De eerste nieuwe liedjes zaten misschien nog te dicht bij *Never Be Scared/Don’t Be A Hero*. Ik denk dat het nemen van hele grote stappen erg goed voor je kan zijn. Je leert oneindig veel door in het diepe te springen. Je moet jezelf uitdagen.’

Dorleijn heeft weinig verwachtingen tijdens het maken van het tweede album. ‘Dat kwam in het najaar uit, dus ik dacht dat we zouden gaan touren en dan in januari weer zouden gaan schrijven aan het volgende. Ik merkte wel dat Frans Hagenaars enthousiast was en dat Excelsior het te gek vond, maar dat vonden ze van de eerste ook. Totdat steeds meer mensen hetzelfde begonnen te zeggen. We hebben geen enkele slechte recensie gekregen. Van *The Long Way Back* ook niet, maar dit sloeg echt alles. Ik krijg nog altijd kippenvel als ik eraan denk.’

‘Ik had het niet opgegeven, muziek is gewoon onderdeel van mijn leven, maar ik heb ook nooit echt hoop gehad. Ik had geen ambitie om bekend te worden. Wel wilde ik leven van muziek.’ Wellicht is dat juist de kracht van Moss. Vijf ‘normale’ jongens op een podium, die wel geldingsdrang hebben, maar niet per se zelf bekend hoeven te worden. ‘De bandleden zijn stuk voor stuk lieve mensen. Ik heb nog nooit zo’n leuke

tijd in een band gehad als nu. Iedereen geniet van elke minuut en we hebben er plezier in. We doen dit al zes jaar en met Bob speelde ik zelfs al tien jaar. Dit is de kers op de taart. Ik had niet gedacht dat dit zou gebeuren.’ Bob Gibson verlaat in juli 2011 de band, om zich volledig te richten op zijn succesvolle kunstenaarsbestaan als The London Police.

Het gebeurt. Moss is los. ‘De erkenning die ik nu voel, is het mooiste wat je kunt krijgen als muzikant. Het is te gek dat mensen je platen kopen, dat je op de radio wordt gedraaid en dat mensen het mooi vinden.’ In veel jaarlijsten van 2009 pronkten ze al in de top en in 2010 is de gekte alleen maar toegenomen. Airplay op de radio, televisieoptredens, de grote zaal van Paradiso, Haldern Pop en Lowlands. Bovendien lonkt het buitenland. Dorleijn lijkt bij vlagen overdonderd door dit alles. ‘Er komt steeds meer en we hebben het niet meer in de hand. Niet dat we het niet willen, want we mogen het allemaal maar doen. Ik kom nu op allemaal mooie plekken omdat ik in een band speel. Het is een lot uit de loterij.’

Desondanks twijfelt hij nog altijd aan zichzelf. ‘Maak ik wel mooie liedjes? Ik kan blijkbaar dus toch iets. Ik ga mezelf afvragen of er nu een soort verwachting is voor de derde plaat. Ik zou liegen als ik zeg dat ik daar niet mee bezig ben.’ Het liedjes schrijven verandert er echter niet structureel door. ‘Als ik zou weten hoe het moet, zou ik wel twaalf liedjes als ‘I Apologise (Dear Simon)’ willen schrijven. Niet dat dat mijn beste liedje is, dat denk ik namelijk niet, maar het is gewoon een soort hersenspinsel.’

Soms zit iets al wekenlang in Dorleijns hoofd, zonder dat hij het doorheeft. ‘Als ik op het juiste moment de gitaar oppak, komt dat naar boven en heb ik ineens een heel idee voor een nummer.’ Liedjes die zo snel komen, voelen voor Dorleijn heel logisch. ‘Ook al zitten ze niet altijd logisch in elkaar. Die logica komt als het voor jezelf opeens begrijpelijk wordt. Dat moment voelt goed. Zeker als de band het ook te gek vindt en enthousiast is.’

Dat enthousiasme en zelfvertrouwen heeft Dorleijn zelf dus toch nog niet altijd. *Never Be Scared/Don't Be A Hero* werd al eind 2008 opgenomen, in het voorjaar van 2009 gemixt en kwam in september uit. ‘Dat is alweer een tijd geleden. Na die tijd heb ik een flinke muziekdip gehad. Het

was echt een lange periode. Ik kon geen liedjes schrijven. Het lukte niet.' Pas sinds veel later schrijft Dorleijn weer liedjes waar hij heel blij mee is. Begin 2012 verschijnt dan ook het derde album van Moss. 'De enige manier waarop ik om kan gaan met mijn twijfels, is door liedjes te schrijven waar ik heel enthousiast van word. Liedjes waardoor mijn hart sneller gaat kloppen en ik denk: Gelukkig, ik kan het nog.'